

Porody podle mezinárodní Robsonovy klasifikace v porodnicích ČR

VERZE 2025-01.01

Metodický popis

Autorský kolektiv:	Jitka Jírová ¹ , Lenka Szczuková ¹ , Jiří Jarkovský ¹ , Daniel Klimeš ¹ , Martin Komenda ¹ , Ladislav Dušek ¹
Recenzenti:	
Instituce:	¹ Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
Datum vytvoření dokumentu:	08.07.2024
Datum poslední aktualizace:	06.06.2025
Datum vyjádření pověření pro ochranu osobních údajů UZIS:	08.07.2024
Datum schválení poradou vedení UZIS:	19.07.2024
Typ výstupu:	Datový souhrn
ID výstupu:	NR-12-13
Klíčová slova	NRRZ, Národní registr reprodukčního zdraví, rodičky, vaginální porod, císařský řez, komplikace za porodu, konec pánevní
EuroVoc	NT1 mateřství
Citace:	Jírová J., Szczuková L., Jarkovský J., Klimeš D., Komenda M., Dušek L. Porody podle mezinárodní Robsonovy klasifikace v porodnicích ČR. <i>Národní zdravotnický informační portál</i> [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2024. Dostupné z: https://www.nzip.cz/data/1953-porody-robsonova-klasifikace-datovy-souhrn . ISSN 2695-0340.
Datový souhrn dostupný na:	https://www.nzip.cz/data/1953-porody-robsonova-klasifikace-datovy-souhrn
Kontakt:	analyzy@uzis.cz

1 Popis datového souhrnu

1.1 Primární cíl

V rámci otevírání dat Národního registru reprodukčního zdraví (NRRZ) byl připraven datový report, který přináší informace o počtech rodiček, resp. porodů v členění podle mezinárodně používané klasifikace dle Robsona a poskytovatele zdravotních služeb. Dalšími informacemi uvedenými v reportu jsou počet indukovaných porodů a počet vykázaných epiziotomií.

Report vzniká v souladu s národní metodikou tvorby otevřených dat.

Jeden řádek souboru obsahuje informaci o poskytovateli zdravotních služeb – porodnici, roku porodu a kategorii porodu dle Robsona. Ve sloupcích jsou pak uvedené počty jednotlivých indikátorů, tedy: celkový počet porodů, počet vaginálních porodů, počet císařských řezů, počet indukovaných porodů, počet vykázaných epiziotomií.

Jedná se o údaje vykazované na Zprávě o rodičce do Národního registru reprodukčního zdraví, modul Rodičky. Obsah tohoto hlášení je vymezen Datovým rozhraním NRRZ, blíže viz dokumentace Národního registru reprodukčního zdraví na <https://www.uzis.cz/index.php?pg=registry-sber-dat--narodni-zdravotni-registry--narodni-registr-reprodukčního-zdravi--modul-rodicek>.

1.2 Základní informace

Robsonova klasifikace porodů je mezinárodně uznávaný, standardizovaný a univerzální klasifikační systém, používaný zejména pro analýzu četnosti císařských řezů. Klasifikace umožňuje hodnotit rozdíly v zastoupení uvnitř jednotlivých skupin i mezi skupinami a identifikovat, jakou měrou a jaké skupiny žen přispívají k celkovému počtu císařských řezů. Klasifikace rozděluje porody do dvanácti skupin a je nejlepším indikátorem pro hodnocení rozlišnosti způsobu porodů, neboť je založená na kombinaci vstupních parametrů: parita, předchozí císařský řez v anamnéze, začátek porodu, četnost, gestační stáří a poloha plodu. Klasifikace je samozřejmě vhodná pro všechny ženy, tedy i pro ty, které neporodí císařským řezem.

Primárním cílem tohoto reportu je především informovat o objemu a způsobu péče v jednotlivých porodnicích v ČR.

1.3 Interpretace, informační hodnota a případné limity

Datový souhrn zahrnuje přehled základních ukazatelů objemu a způsobu péče. Data je třeba hodnotit v rámci jedné porodnice. V případě hodnocení porodnic mezi sebou je třeba uvažovat typ poskytovatele a velikost porodnice. Typ poskytovatele je velmi důležitý především z důvodu koncentrace rizikových porodů do perinatologických center intenzivní péče a perinatologických center intermediární péče. Tato centra se primárně starají o velmi až středně rizikové rodičky a novorozence.

Do Národního registru reprodukčního zdraví, modulu Rodičky hlásí povinně všichni poskytovatelé, u nichž probíhá porod, popřípadě provedou poporodní ošetření rodičky či lůžková zdravotnická zařízení, kde byla žena po porodu hospitalizována. Data jsou zpracovávána pouze za porodnice, tedy lůžková zdravotnická zařízení s platným pracovištěm porodnice.

V případě, že v průběhu sledovaného období došlo k organizační změně u dané porodnice a změně identifikačního čísla, porodnice má v datech uvedeno současně platné identifikační číslo a název.

Uvedená data se v takovém případě vztahují k porodnici jako takové, nikoli pouze k platnému identifikačnímu číslu.

Př. Krajská zdravotní, a.s. - Nemocnice Litoměřice, o.z., IČ: 25488627060, obsahuje v období 2013–2022 data subjektů: Městská nemocnice v Litoměřicích (IČ: 00830488) a Nemocnici Litoměřice, a.s. (IČ: 06199518).

Report obsahuje data za období od roku 2021. V datech za roky 2022 a 2023 se vyskytuje celkem 563 případů, které není možné zařadit do příslušné kategorie z důvodu chybějících informací o poloze plodu.

Typickým příkladem využití dat je hodnocení výskytu jednotlivých skupin v porovnání s uváděnými referenčními hodnotami WHO:

Skupina RC 1 – podíl SC by měl být menší než 10 %.

Skupina RC 2 – podíl SC v rozmezí 20–35 %.

Skupina RC 3 – podíl SC by měl být méně než 3 %.

Skupina RC 4 – podíl SC by se měl pouze vzácně pohybovat nad 15 %.

Skupina RC 5 – podíl SC v rozmezí 50–60 %.

Skupina RC 6 a RC 7 – poměr těchto skupin 2:1.

Skupina RC 8 – podíl SC zpravidla okolo 60 %.

Skupina RC 9 – podíl SC 100 %.

Skupina RC 10 – podíl SC okolo 30 %.

1.4 Ochrana osobních údajů

Datový souhrn je připravován v souladu se zákonem 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §73 odst. 8 a zákonem 110/2019 Sb. §16.

1.5 Klíčová slova

NRRZ, Národní registr reprodukčního zdraví, rodičky, vaginální porod, císařský řez, Robsonova klasifikace, porodnost, indukce porodu, epiziotomie

1.6 Klasifikace dle EuroVoc

NT1 mateřství

2 Technická charakteristika

- Periodicita aktualizace: roční
- Formát datového souhrnu: xlsx
- Velikost: 242 kB

3 Zdroj dat

Zdrojem dat pro datový souhrn je databáze Národní registr reprodukčního zdraví (NRRZ), která je ve správě ÚZIS ČR dle §37 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách.

4 Obsah datového souhrnu

1. Rok porodu

- Popis parametru: rok události, resp. porodu

2. Identifikační číslo a název poskytovatele zdravotních služeb

- Popis parametru: identifikační číslo (IČ, IČOPČZ, IČZ) a název poskytovatele zdravotních služeb, ve kterém proběhl porod

3. Typ zařízení

- Popis parametru: typ zdravotnického zařízení
- Dostupné třídění:
 - Perinatologické centrum intenzivní péče
 - Perinatologické centrum intermediární péče
 - Zařízení základní úrovně

Poznámka: Informace o typu poskytovatele se vztahuje k aktuálnímu stavu dne 8. 7. 2024

4. Robsonova klasifikace

- Popis parametru: Typologie porodů dle Robsona.
- Dostupné třídění:
 - 1) Prvorodička, jednočetné v poloze hlavičkou, ≥ 37 týdnů těhotenství, spontánní začátek porodu
 - 2a) Prvorodička, jednočetné v poloze hlavičkou, ≥ 37 týdnů těhotenství, indukovaný začátek porodu
 - 2b) Prvorodička, jednočetné v poloze hlavičkou, ≥ 37 týdnů těhotenství, SC před začátkem porodu
 - 3) Vícero-dička, bez předchozího SC v anamnéze, jednočetné v poloze hlavičkou, ≥ 37 týdnů těhotenství, spontánní začátek porodu
 - 4a) Vícero-dička, bez předchozího SC v anamnéze, jednočetné v poloze hlavičkou, ≥ 37 týdnů těhotenství, indukovaný začátek porodu
 - 4b) Vícero-dička, bez předchozího SC v anamnéze, jednočetné v poloze hlavičkou, ≥ 37 týdnů těhotenství, SC před začátkem porodu
 - 5) Vícero-dička, alespoň 1 předchozí SC v anamnéze, jednočetné v poloze hlavičkou, ≥ 37 týdnů těhotenství
 - 6) Prvorodička, jednočetné v poloze koncem pánevním
 - 7) Vícero-dička, jednočetné v poloze koncem pánevním
 - 8) Všechny rodičky, vícečetné těhotenství
 - 9) Všechny rodičky, jednočetné v poloze příčné nebo jiné
 - 10) Všechny rodičky, jednočetné v poloze hlavičkou, < 37 týdnů těhotenství

5. Celkový počet porodů

- Popis parametru: celkový počet porodů vykázaný danou porodnicí

6. Počet císařských řezů

- Popis parametru: celkový počet císařských vykázaný danou porodnicí

7. Počet vaginálních porodů

- Popis parametru: celkový počet vaginálních porodů vykázaný danou porodnicí

8. Počet indukcí

- Popis parametru: počet indukovaných porodů

9. Počet epoziotomií

- Popis parametru: počet porodů s nástřihem hráze